EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.5.2015
COM(2015) 251 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

euroalasse kuuluvate liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniste rakendamise kohta

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

euroalasse kuuluvate liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniste rakendamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 2,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust[3],

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroala arengu jätkusuutlikumaks muutmiseks ja tugevdamiseks tuleb võtta pidevaid poliitikameetmeid, et toetada tasakaalustatud kohandamist erasektoris ja avalikus sektoris ning suurendada majanduse kasvupotentsiaali keskmises ja pikemas perspektiivis. Kuigi majandus on euroalal elavnemas, tekitavad takistusi hiljutise majandus- ja finantskriisi järelmõjud, sealhulgas käimasolev maksebilansi tasakaalustamine, avaliku ja erasektori kõrge võlatase ja sellega seotud surve vähendada finantsvõimendust, liikmesriikide töö- ja tooteturu struktuuri püsiv jäikus, kõrge töötuse määr ja vähene kindlustunne ning investeeringute püsiv nappus. Seni ei ole riigipõhistes soovitustes esitatud reformide rakendamine olnud piisavalt põhjalik.

(2) Euroala on rohkem kui lihtsalt oma liikmete summa. Euroala liikmesriigid on majanduslikult tihedalt seotud, mis osutab vajadusele tugevdada eelarve-, finants- ja struktuuripoliitika koordineerimist. Euroala majanduspoliitika peaks edendama majanduskasvu, seadmata samas ohtu majanduse tasakaalustamisel saavutatud edu. Euroala liikmesriikidel on konkreetne vastutus viimastel aastatel märkimisväärselt tugevdatud juhtimisraamistiku tulemusliku rakendamise eest. See eeldab suuremat vastastikust survet riiklike reformide rakendamise ja konservatiivse eelarvepoliitika

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] COM(2015) 251.

toetamiseks. Samuti eeldab see riiklike reformide tõhusamat hindamist euroala seisukohast, võimalike ülekanduvate mõjude arvessevõtmist ning hästi toimiva majandus- ja rahaliidu seisukohast oluliste poliitikasuundade soodustamist.

(3) Selliste kaugeleulatuvate struktuurireformide rakendamine, millega ajakohastatakse majandust ning edendatakse konkurentsivõimet ja kasvupotentsiaali, ei ole euroalal veel piisav. Enne kriisi esinenud tasakaalustamatuse ulatus, positsioon majandustsüklis ja olemasolev eelarvepoliitiline manööverdamisruum erinevad liikmesriigiti märkimisväärselt. Hoolimata olukorra paranemisest tööturul ja teatavatest edusammudest tööturu paindlikkuse parandamisel on töötuse määr endiselt kõrge ja pikaajaline töötus võib muutuda püsivaks, mis veelgi raskendab sotsiaalset olukorda kõige haavatavamates riikides. Käimas on maksebilansi tasakaalustamine, kuid edusammud on olnud ebaühtlased ja suur jooksevkonto ülejääk ei ole vähenenud. Kaugeleulatuvad töö- ja tooteturu struktuurireformid hõlbustaksid vajalikku majanduse kohandamist euroalal ja edendaksid majanduskasvu riikides, kus neid rakendatakse. Suurendades tööhõivet ja vähendades tarbijahindasid aitavad reformid suurendada ka sotsiaalset kaasatust. Kui struktuurireformid toimuvad liikmesriikides korraga, toovad need kaubandus- ja finantskanalite kaudu üle kanduva positiivse mõju teel kasu kogu euroalale. Samuti soodustaks see asjakohaste poliitikavalikute tegemist teistes euroala riikides. Sellele protsessile võivad kaasa aidata eurorühma temaatilised arutelud, kus hinnatakse ja võrreldakse reforme ning nende mõju kogu euroalale. Seda saab teha parimate tavade vahetamise, heade reformide ühiste põhimõtete kokkuleppimise ja vastastikuse surve avaldamise teel. Pidades silmas kohandamisprotsessi riiklikul tasandil ja seega euroala toimimist, on eriti oluline korrapäraselt jälgida reformide rakendamist liikmesriikides, kus on ülemäärane tasakaalustamatus või tasakaalustamatus, mille kõrvaldamiseks tuleb võtta otsustavaid meetmeid.

(4) Üks olulisemaid poliitilisi ülesandeid, millega euroala silmitsi seisab, on valitsemissektori võla vähendamine vastutustundliku eelarvepoliitika järgmise teel. Tänu viimastel aastatel võetud konsolideerimismeetmetele on euroala eelarvepositsioon paranenud, kuid eelarvepoliitika koordineerimine ei ole jätekuvalt piisav. Mitmed euroala liikmesriigid peavad veel jätkama eelarve kohandamist, et vähendada oma väga kõrget võla taset. Teistel riikidel on suurem manööverdamisruum ja nad peaksid seda kasutama sisenõudluse stimuleerimiseks, asetades erilise rõhu investeeringutele; see toetaks riigisisest majanduskasvu ja euroala tervikuna. Stabiilsuse ja kasvu pakti sätetega ette nähtud paindlikkus võimaldab liikmesriikidel hõlbustada struktuurireforme ja investeeringuid, järgides samas ühiselt kokku lepitud eeskirju. Eelarvestrateegiad ei soodusta veel piisavalt majanduskasvu. Hoolimata suuremast koordineerimisest Eurorühmas on tulude poolel võimalik veelgi tõhustada maksusüsteeme ja vähendada tööjõu maksukiilu. Kulude poolel tuleb usaldusväärse kulude-tulude analüüsi alusel pöörata suuremat tähelepanu avaliku sektori investeeringutele ja muudele avaliku sektori kulutustele, mis tugevasti soodustavad majanduskasvu. Kulude läbivaatamise tulemused osutavad vajadusele tõhustada avalikku haldust. Hästi toimivad riiklikud eelarveraamistikud toetavad seda protsessi.

(5) Tingimused euroala finantsturgudel on paranenud, kuid laenude andmine erasektorile on ikka veel tagasihoidlik ja finantsturud on jätkuvalt killustatud. See pidurdab investeeringuid euroalal. Selle tagajärjel on investeeringute puudujääk oluliselt suurenenud, samas kui vajadus nii materiaalsete kui ka immateriaalsete investeeringute järele on olemas. ELi investeerimiskava pakub võimalusi

investeeringute kaasamiseks ja nende suunamiseks tootlikesse valdkondadesse. Investeerimiskava ja EKP laiendatud varaostukava mõju oleks siiski suurem, kui sellega kaasneksid laiemas finantssektoris meetmed krediidivoogude taastamiseks, kapitaliturgude süvendamiseks ja majanduse pikaajalise rahastamise edendamiseks. Käimas on pangandusliidu lõplik väljakujundamine, mida toetatakse ühtsete eeskirjade kohaldamise ja ühtse reguleeriva lähenemisviisiga. Paremini integreeritud ja tõhusamad kapitaliturud aitaksid täiendavalt rahastada investeeringuid, vähendada Euroopa majanduse sõltuvust pankadest ning tasakaalustada ja kindlustada finantsstruktuure.

(6) Hoolimata hiljutistest edusammudest majandus- ja rahaliidu ülesehituse tugevdamisel tuleb olemasolevate probleemide lahendamiseks astuda samme majandus- ja rahaliidu väljakujundamisel. Majandus- ja rahaliidu edasiarendamine eeldab järkjärgulist lähenemisviisi, milles on ühendatud distsipliin ja solidaarsus. Euroopa Komisjoni president koos Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Parlamendi presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehega valmistavad ette täiendavaid samme euroala majanduse juhtimise edendamiseks,

SOOVITAB euroala liikmesriikidel võtta Eurorühma raames aastatel 2015–2016 järgmisi meetmeid.

1. Kasutada vastastikust survet selliste struktuurireformide edendamiseks, millega hõlbustatakse suure sise- ja välisvõla vähendamist ning toetatakse investeeringuid. Hinnata korrapäraselt reformide rakendamist liikmesriikides, kus on tõsine tasakaalustamatus. Jätkata struktuurireformide korrapärast temaatilist hindamist. Teha 2016. aasta kevadeks otsused tööjõu suure maksukiilu vähendamise ja teenuseturgude reformimise koordineerimise järelmeetmete kohta.

2. Koordineerida eelarvepoliitikat, et tagada kogu euroala eelarvepoliitika kooskõla jätkusuutlikkuse riskiga ja tsükliliste tingimustega. Korraldada 2016. aasta kevadeks temaatilised arutelud, kus käsitletakse riikide rahanduse kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse parandamist, keskendudes eelkõige materiaalsete ja immateriaalsete investeeringute edendamisele liikmesriikide ja ELi tasandil, ja maksusüsteemide muutmist majanduskasvu soodustavamaks. Jälgida hiljuti tugevdatud riiklike eelarveraamistike tegelikku toimimist.

3. Tagada Euroopa Keskpanga korraldatud põhjaliku hindamise järelmeetmete õigeaegne lõpuleviimine, pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi rakendamine, ühtset kriisilahendusfondi käsitleva valitsustevahelise lepingu ratifitseerimise lõpuleviimine ja fondi täielik toimimine alates 2016. aasta jaanuarist. Võtta meetmeid turupõhise rahastamise edendamiseks, et parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele ja arendada alternatiivseid rahastamisallikaid. Soodustada riiklike maksejõuetusraamistike täiendavat reformimist.

4. Jätkata tööd majandus- ja rahaliidu tugevdamiseks ning aidata kaasa majandusjärelevalve raamistiku parandamisele president Junckeri poolt tihedas koostöös Euroopa Ülemkogu eesistuja Tuski, Euroopa Parlamendi presidendi Schulzi, Euroopa Keskpanga presidendi Draghi ja eurorühma esimehe Dijsselbloemiga ettevalmistatud, järgmisi samme majanduse paremaks juhtimiseks euroalal käsitleva aruande ja selle järelmeetmete raames.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja